

DEBREGZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 HÓRA 1 KORONA, HEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY HÓRA 1 KO- RONA 50 FILLÉR, HEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

BARTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Csapatunk áttörték Brest-Litowsk várának előállításait

A német Narew-seregek előrenyomultak Bialystok környékén — József Ferdinánd főherceg serege a Lesna folyóhoz közeledik — Linsingen és Puchallo a rokitnoi mocsárvidékre szorítják az ellenséget — Ujabb 9000 orosz fogoly

Szakítás az Egyesült Államok és Németország között

A londoni *Daily Telegraph* híradása szerint befejezett ténynek tekinthető, hogy az *Egyesült Államok és Németország között megszakad a diplomáciai összeköttetés*. Az Unio kormányát a Németországgal való barátságos viszony megszakítására az *Arabic* gőzös megtorpedózása készíteti, mivel az angol hajóval együtt, melyet egy német buvárhajó Liverpool közelében, tehát a hadi zóna területén elsüllyesztett, három amerikai polgár is a tengerbe veszett. Hogy joguk volt-e az amerikai polgároknak a német kormány sokszoros figyelmeztetése, különösen pedig a *Lusitania* gyászos esete után is védő pajszul eladni magukat az angol-amerikai muni- ción-szállítás számára, azt okos amerikai állam- férfiak intelme dacára sem hajlandó fontolóra venni *Wilson*, az Unie elnöke, akiben nincs meg a bátorság, hogy szembeálljon a ying-sajtó uszításaival és aki a világháború egész folya- mán a londoni külügyi hivatal cselédjének bizonyult. Éppen ezért nem hat a meglepetés ere- jével az említett londoni újságnak a híre és a központi hatalmak népeire nem fog különösebb hatást gyakorolni. Az meg éppenséggel való- színiútn, hogy a diplomáciai viszony megsza- kitását az Unio részéről ellenséges cselekmény követné, mert egy háború az Egyesült Államok és Németország között a két állam közvetlen érintkezésének lehetetlensége miatt szinte elkép- zelhetetlen a mai körülmények között. Hogy az Unio csapatokat küldjön az európai harctér- re, azt talán még Londonban sem álmodják. — Flottáját pedig ugyan mikép küldené azokra a vizekre, amelyekre az összehasonlíthatatlanul nagyobb angol hajóhad sem merészkedik. — Amerikában épp oly jól tudják, mint London- ban, Párisban, Pétervárott és minálunk, hogy a világháború sorsa nem a tengeren dől el, sem a franciaországi fronton, de még csak az olasz határon sem, hanem a lengyelországi s az orosz harcmezőkön, ahol a német és az osztrák-ma- gyar seregek éppen most mérik a halálos csa- páásokat a cár sok millió haderejére.

S a mai vezérkari jelentésekben foglalt események sem hagynak kétséget aziránt, hogy a moszkovita kolosszus valóban halálra van sebezve s összemarcangolt testét nem képes ki- vonszolni abból a hálóból, melyet a szövetséges seregek fontak köréje. Az utolsó végvár: *Brest-*

Litowsk erődei fölött a kolosszus lélekharangját konditották meg az osztrák-magyar és a német nehéz mozsarak. *Arz* tábornok hadserege át- törté a vár délnyugati előállításait. A lengyel- országi várak tragédiáiból már megtanultuk, hogy mit jelent az, ha egy erősség előállásai a mieink kezébe kerülnek. A vártól északra és északkeletre *József Ferdinánd* főherceg és *Kö- vess* tábornok új győzelmeiket arattak az or- szokon és tovább kergették őket kelet felé. — *Gallwitz* és *Scholz* tábornokok *Bialystok* kör- nyékén vetették vissza az ellenséget és nyomul- nak előre föltartóztatlan erővel. A Bug keleti partja mentén *Linsingen* csapatai a Rokitno mo- csaraiba és őserdőibe kergetik az oroszokat és ebben a munkájukban *Puchallo* tábornok csapatai, *Kowel* diadalmas megvívói hatatho- san segídeknek nekik.

Mai távirataink:

Höfer jelentése

Budapest, augusztus 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

József Ferdinánd főherceg és *Kövess* gya- lagsági tábornok csapatai szövetségesünkkel együttesen az ellenséget folytonos harcok kö- zött a Lesna felé szorítják vissza.

A *Brest-Litowsk*tól délnyugatra harcoló orosz csapatok ellenállása is megtört. *Arz* tá- bornok hadosztályai és a német csapatok az erőd övezetétig vetették őket vissza.

Wlodawától északkeletre a német csapa- tok az ellenséget egyre mélyebben üldözik az erdők és mocsarak területére.

Puchallo tábornok lovassága a *Ko- weltől* *Kobrin* felé vezető ut mentén nyomul előre. A honvédhuszárok a *kowel*—*brest-li- towski* vasútvonalon sáncokkal megerősített fa- lut rohammal vették be.

*Wladimir-Wolynskij*től a bessarabiai ha- tárig csend uralkodik.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A cár a főhadiszálláson

Stockholm, augusztus 25. (Magyar Táv- irati Iroda.) A cár a főhadiszállásra utazik, a hol a haditanácson elnökölni fog. A haditaná-

csón hir szerint nagyjelentőségű elhatározások történének.

A német jelentés

Berlin, augusztus 25. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Hindenburg tábornagy had- csoportja: A *Njementől* északra *Birshi* vi- dékén sikeres ütközetekben 750 orosz elfog- tunk.

Eichhorn vezérezredes hadserege győzel- mesen harcolva tovább nyomult kelet felé. Itt 1850 orosz jutott hadifogságba és több gépfegy- ver esett zsákmányul.

Scholz tábornok hadserege elérte a *Bere- zowkát*, elfoglalta *Knyszint* és *Tykocintól* délre átkelt a *Narewen*.

Gallwitz tábornok hadserege a *Sokoly*—*Bialystok* közötti ut mentén kikényszerítette az átkelést a *Narewen*. Jobbszárnya az ellenség visszavetése után az *Orlankáig* jutott. E hadse- reg 4700 orosz, köztük 18 tisztet ejtett foglyul és 9 gépfegyvert zsákmányolt.

Lipót *bajor herceg* tábornagy hadcsoportja: Az ellenség tegnap az üldözést hiába igyekezett megállítani. Megtámad- tuk és a *Bialowieska-erdőbe* üztük.

Az erdőtől délre csapataink elérték a *Wier- chowiczétől* keletre fekvő vidéket. Több mint 1700 oroszot fogtunk el.

Mackensen tábornagy hadcso- portja: A hadcsoport a megvert ellenség nyomában közeledik a Lesna nyugati partján emelkedő magaslatokhoz (*Brest-Litowsk*tól északra).

Brest-Litowsk délnyugati arcvonalán *Dob- rynkánál* az osztrák-magyar és német csapatok tegnap áttörték a vár előretolt állásait.

A Bug keleti partján *Wlodawától* északke- letre *Linsingen* tábornok hadseregének egyes részei harcolva nyomulnak észak felé.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

(*Birshi* mintegy 60 kilométernyire fek- szik *Poniewieztől* északkeletre.)

Német repülő Brest-Litowsk fölött

Karlsruhe, augusztus 25. A *Basler Nach- richten* jelenti *Pétervárról*: Vasárnap egy né-

met repülőgép jelent meg Brest-Litowsk fölött és több bombát dobott le. Egy ember meghalt, többen megsebesültek.

Menekülés az Ural felé

Basel, augusztus 25. A Basler Nachrichten jelenti Pétervárról, hogy a híres gummi-művek, amelyek nemrégiben Rigából Charkowba helyezték át üzemüket, újabb rendelkezés folytán az Ural-vidékre helyezték telepüket.

Brody és Tarnopol kiűritése

Berlin, augusztus 25. A Rossija jelenti az orosz határról, hogy az orosz polgári hatóságok kiűritették Brody és Tarnopol városokat, de nem a Brest-Litowsk felé való ellenséges előnyomulás hatása alatt, hanem mivel az adott pillanatban a legnagyobb ostobaság volna olyan területet tartani, amelynek semmiféle stratégiai értéke nincs, de nagyszámu megszálló csapatot igényel, amely csapatok a kellő helyen fontosabb feladatokat oldhatnak meg. A lap ezután így folytatja:

Ha fájdalmas is, hogy éppen ezt a területet engedjük át ismét az ellenségnek, az orosz népnek mégis tartózkodnia kell minden szentimentalizmustól, mert a pillanat szilárdságot és előrelátást követel. Az egész igazgatási terület azt a parancsot kapta, hogy őrítse ki a kormányzóságot, azonban vigye magával a termést, a gépeket, a fémeket, a jószágokat Oroszország belsejébe, vagy ha már nem lehet, semmisítse meg azokat.

Tarnopolból az utóbbi napokban nagy számmal hurcoltak el a birodalom belsejébe lengyeleket, zsidókat és románokat kémkedés gyanúja miatt.

A дума a német-üldözésekről

Kopenhága, augusztus 25. A birodalmi дума folytatta a jobboldal azon javaslatának tárgyalását, mely a német gazdasági befolyás mértékének megvizsgálását és az oroszországi németek teljes kiűritését követeli. A vita vad gyalázódással fajult, amelylyel szemben kellemes feltűnést keltett méltóságos hangjával Meyersdorfer oktobrista beszéde. A szónok tiltakozott az ellen az állítás ellen, hogy most gyalázat, ha valakinek német a családneve. Kijelentette, hogy maga is a javasolt vizsgálat mellett szavaz, hogy végre alkalmuk legyen a német-balti báróknak, hogy megtisztítsák magukat attól a szennyitől, amelylyel folytonosan dobálták őket a háboru folyamán. Hogy hogyan állunk a németesség elleni fűszítőkkel, azt Mansyrew herceg példája mutatja, aki bár német bárónő a felesége, a дума-választások alkalmával minden lehetőt megígért a balti lakosságnak, csak hogy megkaparítsa a szavazatukat. Most, miután megválasztották, semmiféle eszköztől sem riad vissza, hogy meggyanusítsa és bemoeskolja a német választókat. A német birtokosoknak borzasztó szenvedéseket okoztak. Egyiküket hamis gyanuokok folytán tizennyolc napig városról városra hordozták egy marhakocsiban, amelyben kevéssel azelőtt egy marhaszállítmányt vittek s az egész idő alatt nem adtak neki táplálékot. Amikor végre kiderült az ártatlansága, a teljesen kimerült embert egy rugással kilödték a kocsiából.

Miljukow, az ismert kadettvezér is óva intett a németek elleni vak gyűlöletől. Mielőtt a német ipart és a német tőkét kiűrték Oroszországból, gondoskodni kell arról, hogy ezen a téren meg tudjunk állani a saját lábunkon, mert különben más nemzeteket juttatunk befolyáshoz. A német kultúra elleni harc is érthetetlen, hiszen az egész orosz kultúra német. A németek tudományos társaságokat alapítottak. A német nélkül nincs orosz történetírás, mert az

orosz történelmet német tudósok írták. A németek adták a legnagyobb orosz államférfiakat. — Végül mégsem volna szabad elfelejteni, hogy Katalin cárnő is német volt és őt bizonyára nem akarják kitörölni Oroszország történetéből. — A német Sievers-nek köszönheti Oroszország egész közigazgatási berendezését. Ennélfogva az oroszokra nézve megtiszteltetés, ha német nevük van és azt viselik.

Az olasz háboru

Olasz vereség a partvidéken és a tiroli fronton

Budapest, augusztus 25. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A doberdoi fensík szakaszon tegnap az ellenséges gyalogságot, amely magát a Monte dei sei Busi déli lejtőjén fészkelte be, tüzsergünk kényszerítette, hogy állásait sietve elhagyja.

Arcvonalunk San Martinótól nyugatra újra nehéz tüzserégi tűz alatt állott. Délután az olaszok itt újra támadtak, de mint a tegnapielőtti előretörések alkalmával is, védelmi vonalaink közelében utasítottuk vissza.

A görzi és a tolméni hídó előtt, valamint a Krn-vidéken is aránylag csend uralkodik. — Ellenben Flitsch és Raibl előtt az ellenség folytatja élénkebb tevékenységét.

A tiroli határvidéken többrendbeli harcok fejlődtek ki. Tegnap késő este az ellenséges gyalogság a lavaronei fensík északi szakasza ellen kezdett előnyomulni, de ma reggelre ezen támadása már vissza volt verve. A tonelei ut mentén mindkét oldalon hajnal óta több zászlóalj támad. A harc itt még tart. A tüzserégi harcok csaknem az egész tiroli arcvonalon tovább folynak.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A „megváltatlanok“ miniszterének utazása

Frankfurt, augusztus 25. A Frankfurter Zeitung jelenti Chiassoból: Barzilai irredenta miniszter legközelebb „a megváltatlan területekre“ utazik, amelyeknek reszortját tudvalevően elvállalta. Tekintettel e területek csekély terjedelmére, az utazás aligha fog sokáig tartani.

Az olasz nép a török háboru ellen

Genf, augusztus 25. A párisi lapok elsikkasztották az összes táviratokat, amelyek bizonyos olaszországi ipari kerületekben vasárnap lefolyt eseményekről szóltak. A Törökország elleni hadüzenet ugyanis több helyen mély lehangoltságot keltett, amely olyan zajos kitörésre talált, hogy a rendőrségnek közbe kellett lépnie.

Apollo

Ma, oszűrtűkőn előadások kezdete 6 órakor, folytatolagos bemenet, mérsékelt helyárak, 9 órakor rendes helyárak.

Minden mozgószínház vonzó slágere!

Fény és árny.

Társadalmi színmű 3 felvonásban.

Szerencsejáték.

Filmjáték 2 felvonásban.

Kitűnő kísérő műsor!

Egy szicíliai jelentés elmondja, hogy a királyság főmállása óta Olaszországnak még nem volt olyan akciója, amely kisebb rokon-szenyvel találkozott volna a népnél, mint a második török háboru, amelynek következményeitől a mindenféle nélkülözésektől amugy, is erősen sujtott olasz nép komolyan aggódik. „Látjuk, — mondja az említett jelentés — hogy katonáinkat behajózzák és a legjobb sikert kívánjuk nekik, de a hozzátartozók alig képesek tartóztatni elfojtott dühüket.“

A belga-francia harotér

Berlin, augusztus 25. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A Champagneban sikerrel robbantottunk fel több aknát.

A Vogézekben a Schratzmaennlén egy ellenséges támadást kézigránatokkal visszaver-tünk és Sondernachtól délnyugatra az augusztus 17-én elvesztett árkoknak egy részét visszafog-laltuk.

Egy német harci repülő tegnapelőtt Nieuport mellett lelőtt egy francia kétfedelű repülő-gépet.

French megbukott

London, augusztus 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Morning Post jelenti, hogy French tábornokot, a franciaországi angol hadsereg főparancsnokát, súlyos betegsége miatt három hónapra szabadságotlák.

A genti egyetem megnyitása

Hága, augusztus 25. A Haager Abendpost jelenti, hogy a genti egyetemet októberben megnyitják. Ha nem lesz elég belga tanár, akkor a hiányzókat német tanárokkal pótolják.

Szakitás Németország és az Unio között

London, augusztus 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Daily Telegraph washingtoni jelentése szerint Bernstorff gróf washingtoni német nagykövetnek kiadják utleveleit és Gerard berlini amerikai nagykövetet visszahívják. A kongresszust egybehívják az amerikai hadsereg és flotta mozgósításának megfontolása céljából arra az esetre, ha a német kormány nem lesz hajlandó jogtalan cselekménynek elismerni az „Arabic“ megtorpedozását.

Bryan a háboru ellen

London, augusztus 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Times jelenti Washingtonból, hogy Bryan volt külügyi államtitkár nagy agitációt kezdett az amerikai-német háboru ellen. Bryan kijelentette, hogy Amerika nem keveredhetik háboruba csak azért, mert néhány könnyelmű polgára hadviselő nemzetek hajóit veszi igénybe.

Az Unio válasza

a monarchiának

Bécs, augusztus 25. (Magyar Távirati Iroda.) Az Egyesült államok bécsi nagykövete ma nyújtotta át az amerikai kormány választ Burián István báró közös külügyminiszternek.

A válasz tagadja az osztrák és magyar kormány az álláspontját, hogy a semlegesség kizárja a munició-szállítást hadviselő államok számára. Az amerikai jegyzék hivatkozik az angol-bur háborura, amikor Németország és az osztrák-magyar monarchia Angliának, a krími háborura, amikor a poroszok Oroszországnak, a török-olasz háborura, amikor a németek a törököknek és végül a balkáni háborura, amikor a monarchia és a németek valamennyi hadviselő államnak szállítottak muni-

ciót. Ezzel kapcsolatban azt fejtegeti a jegyzék, hogy ha a semlegeseknek megtiltják, hogy a hadviselő nemzetek részére municiót adjanak el, akkor minden nemzetnek önmagának kellene béke-időbe óriási hadiszer-állományt felhalmoznia, hogy egy agresszív állam támadásától megvédelmezze magát, ez pedig a militarizmust kényszerítené rá a világra.

A jegyzék végül polemizál a monarchiával a hadi dugáruk kérdéséről és azzal végzi, hogy a jelen időpontban szükségtelennek tartja a tárgyalás folytatását.

A déli harctérről

Visszavert montenegrói támadások

Budapest, augusztus 25. A Magyar Távirati Iroda jelenti a sajtóhadiszállásról:

A délkeleti harcvonalon állandó csatározások folynak.

Zimony mellett a szerb tüzéség eredménytelenül tüzelt egy őrnaszádunkra.

Ellenséges repülők gyakorta láthatók a Bánság fölött.

A montenegrói határon Bilecánál és Trebinjéjél keletre az ellenség előretöréseket kísérelt meg, de súlyos veszteségeikkel mindannyiszor visszavertük.

A Balkán-államok

Venizelos a terület-átengedés ellen

Basel, augusztus 25. A Nowoje Wremja jelenti Athénből: Venizelos miniszterelnök bizalmasainak körében kijelentette, hogy az idő arról győzte meg, hogy Bulgária még akkor is szívesen létezik a központi hatalmakhoz fog ragaszkodni, ha Kavalát meg is kapja Görögországtól. Ennélfogva teljesen céltalan volna visszatérni arra a korábbi gondolatra, hogy Bulgária javára lemondjunk Kavaláról.

A bukaresti német követ munkája

Berlin, augusztus 24. Lederer Leó dr., a Berliner Tageblatt-nak a Balkánra kiküldött tudósítója a következő érdekes cikket írja lapjában:

— Vannak kellemesebb diplomáciai állások is, mint a mi bukaresti követünké. Tizenkét hónapja biztosítja Take Jonescu ur Románia analfabétáit, hogy mi barbárok vagyunk, a temperamentumos Nicu Filipescu vad fegyvertáncot jár a disszidens konzervatívok gyűlésein s az utcai csöcselék szétrombolja a németbarát újságok nyomdait. Egyetlenegyszer sem vesztette el azonban Busche-Haddenhausen ur, aki ebben a kellemes országban a német államot képviseli, nyugalomát vagy bátorságát. Az elve: Take Jonescu és Nicu Filipescu még nem Románia. Busche-Haddenhausen nyugodtan és élesen figyelte az eseményeket okos, fekete szemével s tovább haladt keményen a saját útján. — Naponta huszonnégy órát dolgozott, de azért friss és éber maradt.

Voltak pillanatok, amikor Románia szempontjából tényleg szükségünk volt sürgős győzelmekre. De a győzelmek késtek. Hindenburg, Mackensen és a többi tábornokok sztrájkoltak. Ekkor maga Busche-Haddenhausen báró avatkozott be és győzött a maga módján. Nem mint ha orosz mintára győzelmeket konstruált volna, vagy rövid életű hazugságoknak adott volna életet, hanem óriási felelősségének tudatában diplomáciájának gyengéd és mégis erős eszközeivel hönök alá nyult az ingadozó románoknak. Tényleg, a bukaresti utcai fiataloknak inkább márványszobrot kellene állítania ennek a nyugodt és előkelő embernek a Piata Victoriein, mint gunydalokat énekelni róla. Nem egyszer óvta ő meg Romániát attól, hogy ostobaságot kövessen el. És nem ennek a nagy államférfi

eszével rendelkező és messzelátó diplomatának hibája lesz, ha Continescu és Bratianu urak az ő passzív rezisztenciás politikájukkal végül is kátyuba húzzák az országot.

Mit kíván Bulgária?

Berlin, augusztus 25. Jól informált politikai körökben bizonyosra veszik, hogy — mint a Deutsche Tageszeitung vezércikke is mutatja — Bulgária az egész Macedonia visszaszerzésére irányuló tervének megvalósítását a jelen pillanatban a szerb területre korlátozza és nem akar érinteni görög területet. Ez a körülmény hatalmas békétényező volna.

Bulgária tudja, hogy Konstantin király semmiféle körülmények között sem mond le bármely területéről. Bulgária ennek dacára nem akar ellenséges lépést kezdeni Görögország ellen. Igényei jelenleg csak szerb területre vonatkoznak. Az optimisták remélik, hogy Szerbia, mivel látja, hogy Oroszországtól nem remélhet segítséget, talán más hurokat penget.

Bulgária és Szerbia között megszakadtak a tárgyalások

Pétervár, augusztus 25. (Magyar Távirati Iroda.) A Bulgária és Szerbia között folyt tárgyalásokat eredménytelenségük miatt megszüntették.

A 43-50 éves népfölkelők bemutatató szemléje

Augusztus 30-tól szeptember 20-ig

Debrecen város katonai ügyosztálya közli: A m. kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi 9000. számú körrendeletével elrendelt népfölkelő bemutatató szemle városunkban az alábbi sorrendben fog megtartatni:

Augusztus hó 30-án az 1872—1865. években született volt tisztek és tisztjelöltek, továbbá az 1897—1873. évekből elmaradtak, pótszemle kötelesek és debreceni illetőségű 1872. évben született népfölkelők.

Augusztus hó 31-én debreceni illetőségű 1871. évi születésű összes és 1870. évi születésű népfölkelők 1—80 folyószámig.

Szeptember hó 1-én debreceni illetőségű 1870. évi születésű népfölkelők 81. folyószámától végig és 1869. évi születésű népfölkelők.

Szeptember hó 2-án debreceni illetőségű 1868. évi születésű népfölkelők.

Szeptember hó 3-án debreceni illetőségű 1867. évi születésű népfölkelők.

Szeptember hó 4-én debreceni illetőségű 1866. évi születésűek.

Szeptember hó 6-án debreceni illetőségű 1865. évi születésűek.

Szeptember hó 7-én idegen illetőségű 1872. évi születésűek.

Szeptember hó 9-én idegen illetőségű 1871. évi születésűek.

Szeptember hó 10-én idegen illetőségű 1870. évi születésűek.

Szeptember hó 11-én idegen illetőségű 1869. évi születésűek.

Szeptember hó 13-án idegen illetőségű 1868. évi születésűek.

Szeptember hó 14-én idegen illetőségű 1867. évi születésűek.

Szeptember hó 18-án idegen illetőségű 1866. évi születésűek.

Szeptember hó 20-án idegen illetőségű 1865. évi születésűek.

Szeptember hó 21-én az ausztriai és Bosznia-hercegovinai illetőségű bármely évben született népfölkelők kötelesek.

Ez alkalommal figyelmeztetnek a szemleköteles népfölkelők, hogy a bemutatató szemléhez a behívási parancsban kitüntetett napon reggel 7 órakor a városháza udvarán tisztán és józanon pontosan jelenjenek meg, mert aki a behívási parancsnak eleget nem tesz, azt karhatalommal vezetik elő és a törvény teljes szigorával büntetik.

Végül felhívja a katonai és illetőségi ügyosztály azon népfölkelőket, akik a bemutatató szemléhez behívási parancsot nem kaptak, hogy ez iránt fenti ügyosztálynál (Városház, emelet 19.) folyó hó 27-től kezdődőleg jelentkezzenek.

HIREK

— **Arz Arthur** — gyalogsági tábornok. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király strausenburgi Arz Artur altábornagyot gyalogsági tábornokká nevezte ki. Ennek a kinevezésnek a híret bizonyára örömteljes érdeklődéssel fogja olvasni a közönség, amelynek az oroszok elleni nagy és győzelmes offenzívánkról szóló jelentésekben gyakorta volt alkalma találkozni Arz tábornok nevével. Arz tábornok a VI. kassai hadtest parancsnoka és csapataival jelenleg a Mackensen-hadsoportban harcol Brest-Litowsk délnyugati harcvonalán.

— **Rend és tisztaság a közkórházban.** A városi közkórházban a háboru óta fennálló katonai megfigyelő osztályt a napokban megszüntette a miniszteri biztosság. Ebből az alkalomból, hogy a kórház ismét teljes egészében a polgári közönség rendelkezésére áll, ma délután Márk Endre polgármester, Tüdös Kálmán dr. városi főorvos, Csürös Ferenc dr., Tóth Emil dr. tanácsnokok és Bárdos Géza törvényhatósági bizottsági tag társaságában szemlélet tartott a kórházban. Sorra járta és alaposan megvizsgálta a kórház összes helyiségeit és a kórház vezetőségének elismerését fejezte ki a példás rend és kifogástalan tisztaság felett.

— **A debreceni fiú és női felső kereskedelmi iskolában,** valamint a női keresk. szaktanfolyamon a beiratások szeptember hó első három napján d. e. 10—1 óráig lesznek. — A torlódások elkerülése végett azonban ajánlatos, hogy a helybeli és közel vidéken lakó szülők gyermekeiket már most beírassák. Beiratkozni már a mai naptól fogva lehet d. e. 11—12 óra között az igazgatósági irodában. — Ugyanez okból ajánlatos a társulati polgári fiúiskolába is a beiratásokat már most elvégezni, d. e. 10—11 óra között (Piac-utca 8., földszint 5.).

— **Letartóztatott debreceni kenyérgyáros.** A rendőri sajtóiroda közli: Kupter Jenőt, a Korona-gőzkenyérgyár tulajdonosát hadiszállítások körül elkövetett visszaélések miatt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és augusztus 24-én a debreceni kir. ügyészségnek átadta.

— **Iskolakönyvek új és használt állapotban** kaphatók Antalfynál.

URANIA

Debrecen leggyorsabb, legelőkelőbb mozgója
SZYRÁK I. ÉR. — TELEFON 12-81.

Csütörtökön **Pénteken**
augusztus 26. és 27-én

Szenzációs vendégszereplés!
Szamossy Elza és Környei Béla
a magy. kir. operaház művészei és
DIENZEL OSZKÁR
zongoraművész.

M Ű S O R :

1. a) Meditation } Dienzel Oszkár.
- b) A szökőkutnál }
2. Lohengrin Grálária Wagnertől :
 Környei Béla.
3. Rienzi Adriano ária Wagnertől :
 K. Szamossy Elza.
4. Aida kettős Verdítől : K. Szamossy
 Elza és Környei Béla.
5. Dienzel Oszkár.
6. Bajazzo nagy ária Leoncavallo :
 Környei Béla.
7. „Carmen” Habanera Poszétól és
 Végre egyedül Lehártól :
 K. Szamossy Elza.

Az éneket DIENZEL OSZKÁR kíséri.

Előadás kezdete 9 órakor.
Helyárok : 4, 3, 2.50, 2, 1.50 és 1 K.

— **Tiszti előléptetések a debreceni csapatoknál.** A király peremartoni Virágh László VIII. csendőrkerületi őrnagyot alezredessé, Vicsián Elek 2. honvédszázadbeli századosot és Pogány Géza 3. honvédszázadbeli századosot a honvédelmi miniszteriumban őrnagyokká, Szent-Gály Jenő 3. honvédszázadbeli főhadnagy gazdasági tisztet százados gazdasági tiszté, Günther Jenő, Csuthy Gyula és Horváth Jenő 3. honvédszázadbeli főhadnagyokat főhadnagyokká, Gaszner Imre, Békés Kálmán dr., Végyvári István, Kegyes Ferenc, Tima Elemér, Biró Pál, Barta Elek, Fischer Ferenc, Szentkirályi Lajos, Sáfár László dr., zsarolyai Márton Dezső, Kovács Jenő dr., Balassa József, Gaszner Károly 3. honvédszázadbeli főhadnagyokká, Csanak József, Tarnay Árpád, csáki Geiszt Gyula, piskarkosi Szilágyi Jenő 2. honvédszázadbeli tartalékos hadnagyokat tartalékos főhadnagyokká, valamint Horváth József, Derzsy László, Cziffer Emil népfőlkelő hadnagyokat, a debreceni 3. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában, népfőlkelő főhadnagyokká, Chodora Alajos hadnagy-számvivőt a debreceni állami méntelepnel főhadnagy-számvivővé, Czeglédy Jenő, Szathmárv Zoltán, Szent-Gály Árpád, Margitay Zoltán 3. honvédszázadbeli zászlósokat hadnagyokká, őrsi Tóth Gáspár, Mály Elemér, Molnár Jónás, Csató László dr., Szabó Bernát 3. honvédszázadbeli és Kommer Gyula 2. honvédszázadbeli tartalékos zászlósokat tartalékos hadnagyokká nevezte ki.

A király ippei és érkeserüi Fráter Imre dr. tartalékos törzsorvost címmel és jelleggel törzsorvossá, Dusa József dr. 3. honvédszázadbeli segédorvoshelyettes segédorvossá és Braumann Mór népfőlkelő állatorvost a debreceni 3. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában népfőlkelő állatorvossá nevezte ki.

— **A napszámber maximálása.** Az élelmickek árának meghatározása után rá kerül a sor a **napszámber maximálására is.** Már régebben felmerült ez a kérdés az ármegállapító bizottságban, azonban akkor elhalasztották arra az időre, amikor az aratás bevégeződik. Tóth Emil dr. tanácsnok most már elkészítette a miniszteriumhoz intézendő felterjesztést, amelyben engedélyt kér a város arra, hogy a **közvágóhid-nál, a világitási vállalatnál, az utcák tisztántartására és egyéb közérdekű személyes szolgálat teljesítésére kötelezhessen olyan munkabér mellett, amely 40 perccel nagyobb a normális időben fizetett munkabéréknél.** A város ebbeli kérésének teljesítése annál is inkább remélhető, mert már **Hajdumegye** alispánjának felterjesztésére is megengedte a miniszter, hogy a hatóság közérdek kívánta munkák elvégzésére a háboru előtti munkabéréknél 20 perccel magasabb munkabér mellett kötelezhessen munkásokat. A napszámberek ilyképeni maximálására azért van szükség, mert a háboru miatt bekövetkezett munkásihiány folytán megfizethetetlenül magas munkadíjat követelnek a munkások.

— **Az iskolai év kezdete az állami főreáliskolában.** Az állami főreáliskolában a rendes időben megkezdődik a 1915—6. iskolai év. — Augusztus 30-án és 31-én javító, felvételi és magánvizsgálatok lesznek, a beírás szeptember 1—3 napjain történik. Helyiség egyelőre az izr. elemi iskola épülete.

— **Ki fizeti a szegényház javítási költségeit?** Amikor a kolerajárvány veszedelme fenyegette a várost, a városi szegényházat is berendezték járványkórháznak, amely rendelkezése alól a napokban szabadult fel. Kiss Lajos gondnok bejelentette a városi tanácsnak, hogy a szegényházat átvette, de az olyan állapotban van, hogy restauráció nélkül lehetetlen bele költözni. A tanács foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy kit terhelnek ezek a költségek és arra a meggyőződésre jutott, hogy azok a város nyakába szakadnak, mert a szegényháznak a katonai járványkórház céljára való átadásáról és visszavételéről nincs pontos jegyzőkönyv.

— **Tankönyvek féláron Harmathynál, Fűvészkert 14.**

— **Értesítés.** A helybeli statusquo izr. elemi fiu- és leányiskolában a beiratásokat szeptember 1—3. napjain ejtik meg. A tanév 5-én nyílik meg. A javító vizsgálatokat aug. végén fogják megtartani. A beiratások a fiúiskola helyiségében eszközöltetnek.

— **Négy év múlva találkoztak a hadikórházban.** A bajai Vörös Kereszt-kórház egyik termében meglehetősen jelenet játszódott le a napokban. Borza Ferenc és Borza János, akik Tolnamegye egyik községében születtek, legutóbbára négy év előtt találkoztak a szülői házában, apjuk ravatalánál. A temetés után ismét elváltak és mindegyikük másfelé indult kenyeret keresni. Mikor a háboru kitört, mind a ketten bevonultak és legutóbb az egyik az orosz, a másik pedig az olasz harctéren sebesült meg. A véletlen különös játéka folytán mindkettő a bajai kórházba került, ugyanazon kórterembe és csak akkor ismerték fel egymást, amikor az egymás mellett levő ágyakban fekiüdtek. Kitérő örömben könnyezve ölelték és csókolták egymást, a többi beteg és ápolók pedig meglepetten osztoztak a testvérek örömeiben.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A szeptemberi esküdtbírák.** A debreceni kir. törvényszék mellett működő esküdtbírószék ezidei harmadik ülészakára a következők soroltattak ki esküdtkeikül:

Rendes esküdttek: Nagy Bálint szobafestő, Kovács Béla asztalos, Kovács József szűcs, Kleinráth János ny. főraktáros, Hofflinger József nyug. főkalauz, Gombácsi Sándor közműves, Csathó Gábor bádogos, Halász Árpád fodrász, Riskó Lajos hangszerkészítő, Ottó Lajos gazda, Gerendai Márton sirkóraktáros, Ménes Mihály birtokos, Dömsödi Ferenc számlázó, Hegedűs Emil kereskedő, Kiss Bálint bormérő, Kiss János csizmadia, Domokos Lajos ács, Frank Rezső kereskedő, Mogyorósi Miklós birtokos, Patai József pénztárnok, Grósz Mór kereskedő, Lám Sándor birtokos, Bátorai Sándor hentes, Frenki Gyula kéményseprő, Komlósi Dániel csizmadia, Korompai Gyula máv. nyugdíjas, Darvai József kereskedő, dr. Nyíri Ernő ügyvéd, Kubinyi Lajos vállalkozó, Tóth Gergely magánzó.

Pótesküdttek: Szentesi Károly csizmadia, Takács Lajos csizmadia, Rácz József cséplőgép tulajdonos, Nagy Pál bormérő, Aranyi János birtokos, Szatmári Mihály hentes, Greckó Sándor bankhivatalnok, Hertelendi Jenő árvaügyi igazgató, Ménes Péter nyug. pénzügyi hivatalnok, Udvarhelyi Balázs cipész.

**Járványoknál
s minden
ragályos betegségnél**

kipróbált óvintézkedés.

Mattoni féle

Giesshübler

Savanyú víz

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECEN, Kistemplombazár

Hajdúvármegye szállítója.

Intézeti fehérmeműek

előírás szerint.

Paplanok — matracok — flaneltakarók — zsebkendők — esőernyők — harisnyák — asztalneműek

nagy választékban!

Apró hirdetések

Pénzkölcsön

értékpapírokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön	100 koronánként	80.-
Bazilika sorsjegy		15.-
Magyar vöröskereszt sorsjegy		18.-
Osztrák " " "		30.-
Olasz " " "		25.-
Jószív " " "		10.-
Erzsébet " " "		6.-
Pesti Hazai " " "		70.-
Konvertált jelzalog " " "		120.-

Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. **Külföldi pénzeket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk.** Debreceni Pénzváltóbank és Zálogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 298.

Cipő-erém

1 óriási doboz Mágna 46 f. 1 " " Kürti 56 f. Vizsont elárusítóknak engedmény. Weisz festéküzletében, Hatvan-u. 11.

Öt katasztrális hold szőlő, nagy termésével, betegség miatt olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Cserépkályha

középnagyságu, zöldszintű, eladó. Darabos-utca 61.

Fiatal leány pénztárnoknőnek és egy kifizető felvétetik. Értekezhetni Piac-u. 75.

Kifutó fiu

felvétetik a kiadóhivatalban.

Firnisz, Terpentin, Szobalakkok

minden egyéb festésáru olcsó árban és minden mennyiségben beszerezhető

WEISZ

festéküzletében HATVAN-UTCA 11.

Borsajtók, szőlőzúzó legjutányosabban kaphatók Hunyadi-u. 17. Szövetkezet.

Ugy gyermekek, mint felnőttek

HASMENÉSE

ellen legbiztosabb gyógyszer a Dr. Sztankay ABA által feltalált magas kormányunk által hivatalos gyógyszeré lett

HONTHIN

Dr. Hainiss Géza kir. udvari tanácsos egyetemi tanár 9000 esetben kipróbálta kitűnő eredménnyel. Az egész művelt világon ismeretes. Különböző gyógyszer-alakokban elkészítve kapható a feltalálónál.

Dr. SZTANKAY ABA

„NADOR” gyógyszer-tárában. Debrecen, Szt. Anna u. Atilla-tér

Formentesítő padlóolaj, szagtalan 1 K 40 fillérért kilogrammonként is kapható Weisz festéküzletében Hatvan-utca 11.

Kiadó

Sörösnak és vendéglő! A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű **alagsori vendéglő és sörösnak** f. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Első Takarékpénztárhoz.

Használt grammofont veszek lemezzel. Homok-utca 26.

A valódi

PALMA

SZESZ elsőrendű háztiszta kivül abszolút alkoholt és vegy-tisztító mentholl tartalmaz és éppen ezért minden háztan nemcsak kúszó, hanem belsőleg is állandóan igénybe veszik. A

PALMA

SZESZ már a bedörzsölés alatt csillapítja a fájdalmakat. Bróstit és hűsítő hatásánál fogva meglehetősen gyorsan egyaránt nagy szolgálatot tesz katonáknak a háboruban. Hogy mily nagy szolgálatot teljesít a

PALMA

a katonáknál, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a magyar katonák el sem indulnak néhány üveg

PALMA

SZESZ nélkül és magyar katonák hozzájárulóik

PALMA

SZESZ nélkül el sem engedik.

A Palma alapárak: Próbá üveg ára . . . 40 fill. Közép üveg ára . . . 1. — kor. Nagy üveg ára . . . 2. — kor.

Készíti: **Dr. SZELENYI ÁRPÁD** gyógyszerész Debrecen, Piac-utca 30. Kossuth-patika.